

Uzasadnienie

Celem projektowanej uchwały jest przyjęcie programu rozwoju pn. Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku (zwanego dalej: „nowym programem grantowym” lub „Programem”). Podstawą opracowania dokumentu jest art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2025 r. poz. 198, z późn. zm.).

Program ma na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarczej Polski, poprzez stymulację napływu nowych projektów inwestycyjnych o istotnym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego kraju. Cel ten będzie realizowany poprzez wspieranie inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne przedsiębiorstwa. Wsparcie dostępne jest zarówno dla małych i średnich przedsiębiorstw (dalej: MŚP) oraz sektora dużych przedsiębiorstw.

Program wypełni lukę wśród instrumentów wsparcia inwestycji związaną z wygaszeniem dotychczasowego instrumentu wsparcia opartego na dotacjach dla najbardziej istotnych projektów inwestycyjnych, jakim jest *Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011–2030* (zwany dalej także: Poprzednim programem). Wygaszenie wspomnianego mechanizmu wsparcia wynika z daty efektywnego funkcjonowania tego programu. W świetle obecnych regulacji umowy dotacyjne mogą być podpisywane najpóźniej do 30 czerwca 2026 r. Doświadczenia z funkcjonowania Poprzedniego programu wskazują, że tego rodzaju forma wsparcia jest istotnym narzędziem w procesie przyciągania inwestycji.

Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki 2011–2030 przyczynił się do zwiększenia tempa wzrostu gospodarczego kraju, poprzez przyciąganie innowacyjnych projektów inwestycyjnych. Dane historyczne wskazują, że w czasie trwania Poprzedniego programu duże przedsiębiorstwa stanowiły 85,2% wszystkich beneficjentów (132 ze 155 umów). Duże przedsiębiorstwa zobowiązały się do poniesienia kosztów inwestycji w wysokości 33,3 mld zł, co stanowi 96% całkowitej wartości kosztów inwestycji w Poprzednim programie. Duże firmy odpowiadają za stworzenie 98,6% nowych miejsc pracy (31 271 z 31 729 etatów). Średnia liczba miejsc pracy na umowę wynosiła dla dużych firm ok. 237, natomiast dla MŚP jedynie 20 miejsc pracy na umowę. W ramach Poprzedniego programu przewidywana wartość kosztów inwestycji w przypadku 15 z 155 projektów inwestycyjnych przekroczy 500 mln zł, z czego 10 przekroczy 1 mld zł. Średnie koszty inwestycji na jedną inwestycję wyniosą około 224,1 mln zł.

Powyższe dane statystyczne wskazują na wysoką efektywność tego rodzaju instrumentów w procesie przyciągania inwestycji do Polski. Jest to również istotny element budowania oferty inwestycyjnej kraju, który realizuje efekt zachęty wobec projektów inwestycyjnych o istotnym znaczeniu.

Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku będzie również elementem działań mających na celu zwiększenie poziomu innowacyjności gospodarczej kraju. Działanie będzie realizowane poprzez wspieranie najbardziej perspektywicznych i pożądaných gospodarczo projektów inwestycyjnych. Bezpośrednie wsparcie finansowe dla tego typu projektów jest istotnym elementem budowy atrakcyjności inwestycyjnej kraju. Tego rodzaju instrument jest również elementem procesu budowania przewag gospodarczych i zwiększania tempa rozwoju gospodarczego.

Głównym celem Programu jest poprawa konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez wspieranie inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne przedsiębiorstwa z sektora małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

Realizacji celu głównego będą służyć następujące cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie bezpieczeństwa gospodarczego poprzez wzmocnienie odporności łańcuchów dostaw;
- 2) zwiększenie suwerenności technologicznej i produkcyjnej Polski;
- 3) komercjalizacja technologii deep tech, skalowanie działalności startupów i innowacyjnych MŚP;
- 4) zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego, w tym przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, w szczególności regionów o niższym poziomie rozwoju;
- 5) wzrost zaawansowania technologicznego, robotyzacji, automatyzacji i wydajności w procesach produkcyjnych i usługowych.

Projektowany mechanizm wsparcia inwestycji powinien również wpłynąć pozytywnie na przyciąganie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (zwane dalej: BIZ) w najbardziej perspektywicznych sektorach. W czasie trwania Poprzedniego programu dominującą rolę odgrywał kapitał zagraniczny, który odpowiadał za 79,4% całkowitych nakładów inwestycyjnych oraz 96,5% nowo utworzonych miejsc pracy, wykazując przy tym znacznie wyższą efektywność w generowaniu zatrudnienia w stosunku do poniesionych kosztów niż kapitał krajowy. Średnia wartość pojedynczej inwestycji zagranicznej, realizowanej w ramach ww. programu, jest ponad dwukrotnie wyższa od krajowej:

- Średnia inwestycja zagraniczna: 252,9 mln zł,
- Średnia inwestycja polska: 113,7 mln zł.

Wpływ BIZ na rozwój poszczególnych gospodarek jest przedmiotem wielu publikacji i badań.

Przygotowany przez Konferencję Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD) *World Investment Report 2025* koncentruje się na globalnych trendach w bezpośrednich inwestycjach zagranicznych (zwane dalej: BIZ) na całym świecie. Raport podejmuje również kwestie pojawiających się sposobów na zwiększenie udziału BIZ w rozwoju gospodarczym. Najnowszy raport zwraca uwagę m.in. na trwający drugi rok z rzędu globalny spadek BIZ, o 11% w 2024 r., co daje łącznie 1,5 biliona dolarów. Przyczyny spadku mają związek z wyhamowaniem gospodarek rozwiniętych. Pomimo ogólnego spadku, niektóre regiony, takie jak Afryka i Azja Południowo-Wschodnia, odnotowały wzrost BIZ.

Utrata konkurencyjności Europy w procesie przyciągania BIZ może mieć negatywny wpływ dla rozwoju gospodarczego regionu, w tym również dla Polski. Powyższe dane stanowią dodatkowy argument do podjęcia odpowiednich działań zaradczych, które pozwolą na odwrócenie negatywnego trendu.

Częstsze korzystanie przez inwestorów z zachęt inwestycyjnych w 2024 r. to wynik trendu rozpoczętego w 2018 r., który ma swoje źródła we wzroście niepewności w światowym handlu, dodatkowo wzmocnionego przez pandemię Covid-19. Wystąpiła presja polityczna pod wpływem której poszczególne państwa, począwszy od 2021 r., wprowadziły lub rozszerzyły ofertę zachęt inwestycyjnych. Zjawisko to uwidacznia ewolucja regulacji w obszarze inwestycji, w których rosnące włączanie zachęt wyłoniło się jako bardzo istotny kierunek.

Zgodnie z przywołanym raportem UNCTAD głównym narzędziem polityki przyciągania nowych BIZ były zachęty inwestycyjne. Zachęty inwestycyjne wprowadzone w 2024 r. stanowiły około 45% wszystkich nowych rozwiązań, mających na celu przyciągnięcie nowych inwestycji. Gwałtowny wzrost stosowania zachęt w celu stymulowania inwestycji miał miejsce szczególnie w krajach rozwiniętych.

Sukces przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia w ramach Poprzedniego programu wskazuje, że wspierane inwestycje miały w perspektywie średnio i długoterminowej pozytywny wpływ również

na lokalną konkurencję oraz regionalnych kooperantów. Poprzedni program przyczynił się m.in. do dynamicznego rozwoju sektora produkcji baterii litowo-jonowych w Polsce, a tym samym do otwarcia całkowicie nowych kierunków rozwoju technologicznego. Miało to wpływ na rozwój całego sektora związanego z elektromobilnością.

Poprzedni program przyczynił się również do zwiększenia wpływów do budżetu państwa z tytułu zapłaconych podatków. W ramach realizowanych inwestycji beneficjenci programu wpłacili do budżetu państwa i samorządów ponad 14,8 mld zł¹. W samym 2024 roku wygenerowano 2,64 mld zł, co oznacza, że niemal 1/5 wszystkich wpływów historycznych pochodzi z ostatniego roku sprawozdawczego. Świadczy to o rosnącej efektywności podatkowej projektów wchodzących w fazę operacyjną. Wśród wpływów z podatków widoczna jest dominacja podatku VAT (49% wpływów rocznych). W 2024 r. podatek VAT przyniósł aż 1,29 mld zł wpływów do budżetu. Sugeruje to realizację nowych, kapitałochłonnych etapów inwestycji lub skokowy wzrost sprzedaży produktów/usług przez beneficjentów.

Tabela 1 Struktura wpływów z podatków

Struktura wpływów podatkowych w ujęciu skumulowanym (od początku umowy do 31.12.2024 r.)		
Kategoria podatku	Wartość (zł)	Udział procentowy
PIT (Podatek dochodowy od osób fizycznych)	5 476 346 755	36,98%
VAT (Podatek od towarów i usług)	5 351 162 794	36,13%
CIT (Podatek dochodowy od osób prawnych)	3 400 014 499	22,96%
Podatek od nieruchomości	583 516 638	3,93%
SUMA ŁĄCZNA	14 811 040 686	100,00%

Projekt *Programu rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku* powstał w oparciu o doświadczenia zebrane w trakcie funkcjonowania Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki 2011–2030. Jednocześnie cele Programu i założenia zostały dostosowane do realiów współczesnej gospodarki oraz nowych kierunków jej rozwoju. Program priorytetyzuje wspieranie inwestycji o wysokim poziomie zaawansowania technologicznego nad inwestycje, które charakteryzują się przede wszystkim pracochłonnością (wkład gospodarczy oparty na tworzeniu dużej ilości niskopłatnych miejsc pracy).

Wg Raportu OECD pn. *FDI in Figures*² zauważalny jest coraz większy problem z pozyskiwaniem pracowników przez inwestorów zagranicznych. Zjawisko staje się jednym z istotnych wyzwań ograniczających skalę i jakość napływu BIZ, zarówno w krajach rozwiniętych, jak i rozwijających się. Problem jest również zauważalny w Polsce i był podnoszony przez przedsiębiorców w ramach dyskusji

¹ Wyliczenia dotyczą danych podatkowych gromadzonych do końca 2024 r. Na moment przygotowania niniejszego uzasadnienia nie dysponowano pełnymi danymi podatkowymi za 2025 r.

² Czytaj więcej: https://www.oecd.org/en/publications/fdi-in-figures-april-2025_d5a76fd0-en.html

o przyszłości instrumentów wspierania inwestycji. W Polsce i szerzej regionie Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie jest niskie bezrobocie zaczynają występować negatywne zjawiska demograficzne, już teraz mamy do czynienia z niedoborami w niektórych sektorach gospodarki (tj. przemysł, budownictwo, branża IT).

OECD i inne organizacje (np. UNCTAD, World Bank) wskazują, że niedobory siły roboczej są coraz częściej podawane przez inwestorów jako czynnik ryzyka w decyzjach lokalizacyjnych. Zjawisko to dotyczy w szczególności branż wymagających wysokich kwalifikacji technicznych np. IT, automatyka, inżynieria, farmacja, ale także sektora produkcyjnego i logistycznego, gdzie brakuje pracowników średniego szczebla.

Demografia i starzenie się społeczeństw, szczególnie w Europie, Japonii i Korei, potęgują niedobory siły roboczej. Problem z pozyskiwaniem pracowników powoduje, że duża część inwestycji jest opóźniana, ograniczana lub całkowicie anulowana. Inwestorzy unikają lokalizacji z trudnym dostępem do wykwalifikowanej siły roboczej. Rosną koszty rekrutacji, relokacji pracowników i szkoleń. W związku z wspomnianymi wyzwaniem Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku nastawiony jest przede wszystkim na wspieranie inwestycji innowacyjnych, o wysokiej wartości dodanej dla rozwoju gospodarczego kraju. Tego rodzaju inwestycje często cechują się dużą automatyzacją oraz cyfryzacją procesu, a co za tym idzie mogą nie spełniać kryterium tworzenia dużej liczby nowych miejsc pracy.

W ramach Poprzedniego programu w ciągu ostatnich 5 lat (2021-2025): 76 projektów wygenerowało 5 600 miejsc pracy. Średni koszt nakładów na 1 miejsce pracy wzrósł znacznie – do ok. 2,1 mln zł. Oznacza to ponad dwukrotny wzrost kapitałochłonności inwestycji w ostatnich latach. Prawdopodobne przyczyny to rosnąca robotyzacja i automatyzacja, inflacja oraz wspieranie projektów o wyższej innowacyjności, ale niższym bezpośrednim zatrudnieniu.

Jak wynika z raportu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (dalej: PAIH, Agencja) pn. *Bariery w napływie bezpośrednich inwestycji zagranicznych do polski z 31 grudnia 2024 r.*: „*brak decyzji dotyczących kontynuacji Programu grantowego po 2025 roku stwarza poważne bariery dla inwestorów, szczególnie w kontekście projektów fazowych. Niezbędne są szybkie działania mające na celu zapewnienie ciągłości wsparcia oraz wprowadzenie mechanizmów przejściowych, aby zapobiec utracie inwestycji i negatywnym skutkom dla gospodarki. Bez takich działań ryzyko zahamowania inwestycji w Polsce znacznie wzrośnie*³”. Przyjęcie Programu pozwoli na ograniczenie opisanego wyżej efektu i zapobiegnie utracie potencjalnych nowych inwestycji.

Wsparcie z Programu będzie realizowane w latach 2026–2035. Udzielanie wsparcia od 2026 r. pozwoli na płynne zastąpienie Poprzedniego programu nowym programem grantowym, dzięki czemu Polska nadal będzie dysponowała narzędziami, które pozwolą na aktywne pozyskiwanie nowych inwestycji.

Przyjęcie Programu pozwoli również na osiągnięcie celów strategii i planów działania państwa w obszarze gospodarki. Jak wskazano w projekcie Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.: budowa konkurencyjnej gospodarki w Polsce w perspektywie 2035 r. będzie polegać na podejmowaniu działań, które:

- przekształcają gospodarkę w kierunku wytwarzania dóbr i usług o coraz wyższej wartości dodanej;
- zwiększają częstotliwość występowania funkcji przed- i poprodukcyjnych w gospodarce;

³ Polska Agencja Inwestycji i Handlu, *Bariery w napływie bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski*, Warszawa 2024, s. 18.

- przesuwać gospodarkę od konkurencji kosztami pracy w kierunku konkurencji innowacyjnością oraz jakością dóbr i usług.

Inwestycje wspierane w ramach Programu rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku wpisują się w powyższe cele. Wsparcie dla kluczowych inwestycji technologicznych pozwoli na przeksztalcenie gospodarki w kraju w kierunku tworzenia i eksportu dóbr i usług o coraz wyższej wartości dodanej (w ramach wybranych technologii priorytetowych). Pozwoli to również na realizację pozostałych celów, które są związane ze wzrostem konkurencyjności gospodarczej Polski.

Zgodnie z celami Strategii Rozwoju Polski do 2035 r. Polska powinna również dążyć do transformacji modelu gospodarczego w kierunku większego udziału innowacyjnych, szybko rosnących przedsiębiorstw. Dostępność wsparcia dla przedsiębiorców w ramach procedowanego Programu pozwoli na przyspieszenie tempa realizacji tego celu. Zapewni również stały napływ nowych technologii w sektorach i technologiach kluczowych, które za pomocą efektu spill-over będą oddziaływały na inne podmioty gospodarcze.

Do wzrostu inwestycji i rozwoju przedsiębiorstw potrzebne jest szerokie spektrum możliwości finansowania przedsięwzięć na różnych etapach i o różnych poziomach ryzyka. Program pozwoli na wypełnienie luki finansowej dla najbardziej rozwojowych projektów inwestycyjnych i pozwoli na ich lokalizację na terenie kraju.

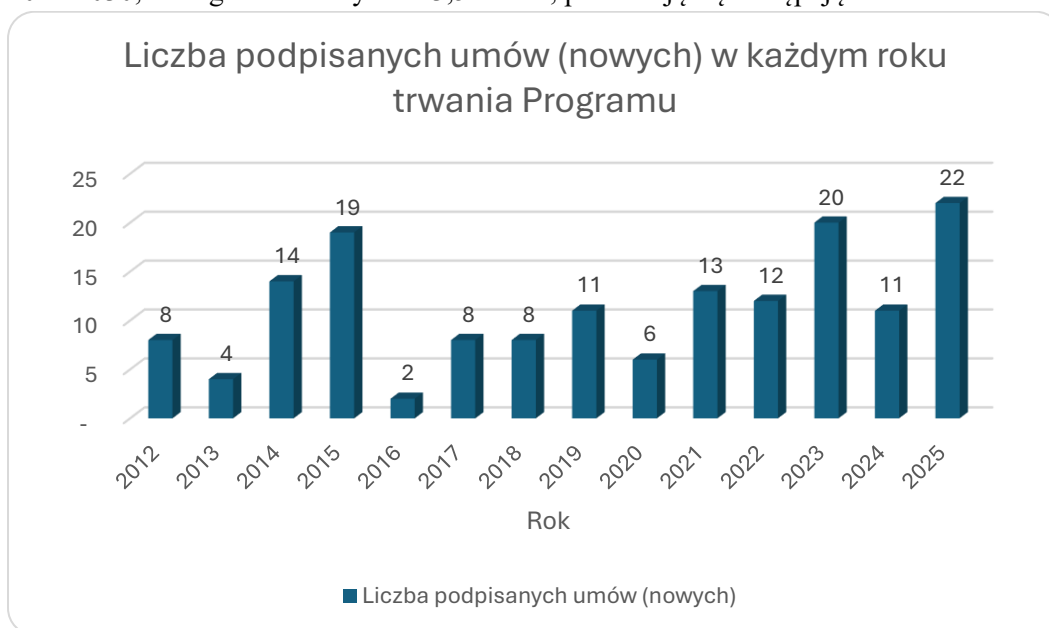
Program wypełnia również jeden z celów Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Trzecia grupa celów Strategii związana jest ze wzmocnieniem potencjału ekonomicznego, technologicznego, demograficznego i ochroną środowiska, aby zapewnić optymalne warunki dla zrównoważonego, długofalowego rozwoju poprzez działania w zakresie m.in: wzmocnienia konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez rozwój polskiej nauki oraz zwiększenie nakładów na badania i rozwój ze szczególnym uwzględnieniem technologii podwójnego zastosowania takich jak sztuczna inteligencja czy technologie kwantowe. Zgodnie ze Strategią: *niezbędne jest stworzenie odpowiednich ram prawnych i finansowych usprawniających rozwój nowych, dobrze rokujących branż. Trzeba rozwijać współpracę państwa z krajowym sektorem prywatnym w zakresie strategicznego sygnalizowania potrzeb gospodarki i sektora obronnego w obszarze koniecznych zdolności technologicznych. Państwo powinno zapewniać systemowe wsparcie ich rozwoju, produkcji, dystrybucji.*

Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku będzie stanowił element działań w zakresie usprawniania rozwoju nowych, dobrze rokujących branż (m.in. technologie cyfrowe, mikroelektronika i fotonika, technologie sprzyjających przejściu na gospodarkę niskoemisyjną, biotechnologia, biomedycyna, rolnictwo precyzyjne i sektor spożywczy, technologie lotnicze i kosmiczne, technologie przemysłu obronnego).

W pracach nad Programem rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku zostały wykorzystane również założenia Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju pn. *Strategia Rozwoju Polski do 2035 r.*

Budżet Programu wyniesie 4,5 mld zł. Doświadczenia z realizacji *Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki 2011–2030* oraz wsparcia dla projektów niskoemisyjnych w ramach *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 29 września 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia na projekty inwestycyjne o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto* (Dz. U. poz. 2127, z późn. zm.) wskazują, że zakładany budżet pozwoli na skuteczne przyciąganie nowych inwestycji do kraju. Dla porównania:

- Efekty Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030, którego budżet wyniósł 3,5 mld zł, prezentują się następująco:

Wykres 1 Umowy podpisane w ramach programu grantowego r/r.

Przedstawione dane obejmują 14 pełnych lat operacyjnych instrumentu. W sumie zrealizowano 155 inwestycji, na które przeznaczono łączne nakłady w wysokości 34,740 mld zł, generując przy tym 31 726 nowych miejsc pracy, przyznając wsparcie w łącznej wysokości ponad 2,029 mld zł. Średnie nakłady na jedną inwestycję wyniosły około 224,1 mln zł (34,740 mld zł / 155 inwestycji).

Kwota przyznanego wsparcia stanowi średnio 5,84% wartości całkowitych nakładów inwestycyjnych (2,029 mld zł / 34,740 mld zł), co wskazuje na wysoką efektywność instrumentu. Program, przy relatywnie niskim budżecie, pozwolił na lokalizację inwestycji o wysokiej łącznej deklarowanej wartości.

Najwięcej nowych miejsc pracy powstało w latach 2014, 2015, 2017. W ostatnich latach (2022-2025) liczba generowanych miejsc pracy jest relatywnie niższa, pomimo wzrostu liczby inwestycji i nakładów. Może to sugerować przesunięcie w stronę inwestycji bardziej kapitałochłonnych i zautomatyzowanych.

W ostatnich pięciu latach realizacji programu podpisano 76 umów na inwestycje (prawie połowa wszystkich projektów), o łącznej wartości 12 mld zł (ok. 34,5% całości nakładów) i utworzono 5 600 miejsc pracy (ok. 17,7% całości zatrudnienia). Wcześniejszy okres (2012-2020): 79 projektów wygenerowało 26 126 miejsc pracy. Średni koszt nakładów na 1 miejsce pracy wynosił ok. 871 tys. zł.

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 29 września 2023 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na realizację projektów inwestycyjnych o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto – budżet 5 mld zł.

W ramach ww. instrumentu podpisano 7 umów z przedsiębiorcami. Łączna deklarowana kwota nakładów inwestycyjnych, które mogą ponieść przedsiębiorcy, wynosi ponad 21,8 mld zł. Dzięki tym inwestycjom powstanie przynajmniej 2260 nowych miejsc pracy. Realizowane projekty inwestycyjne będą miały istotny wpływ na przyspieszenie tempa zielonej transformacji gospodarczej Polski. W ramach rozporządzenia wspierane są m.in. zakłady produkujące: wieże wiatrowe offshore; folię miedzianą, materiały katodowe i inne komponenty do produkcji baterii; a także panele słoneczne.

Powyższe dane wskazują na efektywność interwencji państwa, w ramach wsparcia dotacyjnego, na podejmowanie przed przedsiębiorców decyzji o realizacji nowych inwestycji w Polsce. Program

zakłada, że duży oraz średni przedsiębiorca będzie mógł uzyskać pomoc publiczną wyłącznie pod warunkiem zobowiązania się do podjęcia współpracy naukowej lub edukacyjnej.

Współpraca naukową lub edukacyjną będzie polegała na nawiązaniu współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność badawczą, rozwojową, edukacyjną lub naukową. Program szczegółowo definiuje podmioty z którymi będzie można realizować współpracę naukową lub edukacyjną oraz wskazuje w jaki sposób ta współpraca ma być realizowana.

Wsparcie przedsiębiorców w ramach Programu będzie polegało na udzielaniu pomocy publicznej w postaci dotacji na podstawie umowy zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw gospodarki, zwanym dalej „Ministrem”, a przedsiębiorcą.

Wsparcie inwestycji będzie udzielane z następujących tytułów:

- Kosztów inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne; lub
- Kosztów tworzenia wyspecjalizowanych nowych miejsc pracy.

Program będzie obowiązywał w latach: 2026-2035, przy czym wnioski o pomoc publiczną będą mogły być składane najpóźniej do 30 czerwca 2033 r., a okres realizacji inwestycji nie może przekraczać 31 grudnia 2034 r. Umowy będą mogły być zawierane do 31 października 2034 r., na okres nie dłuższy niż do 31 grudnia 2040 r.

Program definiuje trzy rodzaje inwestycji, które będą mogły otrzymać pomoc publiczną:

- 1) Kluczowa inwestycja sektorowa i technologiczna;
- 2) Inwestycja rozwojowa;
- 3) Kluczowa inwestycja usługowa.

Kluczowa inwestycja sektorowa i technologiczna to inwestycja produkcyjna będąca inwestycją początkową albo inwestycją początkową, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą w obszarze o szczególnym znaczeniu dla rozwoju technologicznego lub bezpieczeństwa Polski. Załącznik nr 3 do Programu zawiera szczegółowy katalog sektorów produkcyjnych wspieranych w ramach danego rodzaju inwestycji. Szczególne znaczenie w ocenie danych projektów inwestycyjnych będzie odgrywał niezależny ekspert zewnętrzny, którego podstawowym zadaniem będzie dokonanie oceny pod kątem wpisywania się projektu inwestycyjnego w katalog sektorów wspieranych w ramach Programu.

Kolejnym rodzajem wspieranych inwestycji będzie inwestycja rozwojowa. Definiuję się ją jako inwestycję produkcyjną będącą inwestycją początkową lub inwestycją początkową, która zapoczątkuje nową działalność gospodarczą. Inwestycja rozwojowa ma charakteryzować się wysokimi kosztami inwestycji i znaczną liczbą nowych miejsc pracy. Inwestycje tego rodzaju mają szczególne znaczenie dla rozwoju regionalnego, a także szeroko rozumianego rozwoju gospodarczego całego kraju. Należy zwrócić szczególną uwagę, że tego rodzaju inwestycje mają wyjątkowo duże oddziaływanie na społeczność lokalną oraz region w którym są lokowane. Niejednokrotnie realizacja tego rodzaju inwestycji skutkuje zlokalizowaniem innych przedsiębiorstw w otoczeniu nowego zakładu.

Podmiot realizujący inwestycję rozwojową będzie zobowiązany, w zależności od jej geograficznej lokalizacji, do poniesienia kosztów inwestycji na poziomie 250 mln zł na obszarach preferencyjnych lub 500 mln zł w pozostałej części kraju. Obszar preferencyjny oznacza jedno z poniższych:

- 1) obszar, na którym zgodnie z mapą pomocy regionalnej, w dniu wpływu wniosku do Ministra, ustaloną w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500) maksymalna intensywność pomocy regionalnej wynosi co najmniej 45%,

- 2) obszar powiatów lub miast na prawach powiatu, w których stopa bezrobocia w dniu wpływu wniosku do Ministra wynosi co najmniej 160% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju.

Program przewiduje też wspieranie kluczowych inwestycji usługowych, w ramach których przedsiębiorcy będą realizować usługi szczególnie istotne dla rozwoju gospodarczego kraju. Przewiduje się wspieranie rozwoju usług w obszarze technologii informatycznych oraz szeroko rozumianej działalności badawczo-rozwojowej. Podstawowym warunkiem ubiegania się o pomoc na inwestycję usługową będzie utworzenie minimalnej liczby nowych miejsc pracy. Kluczowa inwestycja usługowa musi skutkować utworzeniem co najmniej 30 nowych miejsc pracy, w przypadku lokalizacji na obszarze preferencyjnym lub 60 nowych miejsc pracy w przypadku lokalizacji na pozostałym obszarze kraju.

Przedsiębiorca kwalifikujący się do otrzymania pomocy publicznej będzie również zobowiązany do spełnienia wybranych samodzielnie wskaźników jakościowych określonych w załączniku nr 2 do Programu. Liczba wybranych wskaźników jakościowych nie może być niższa niż 5 ani wyższa niż 10. Liczba zadeklarowanych wskaźników jakościowych będzie determinowała maksymalną wysokość pomocy publicznej. Jednocześnie maksymalna intensywność pomocy nie może przekraczać intensywności pomocy publicznej określonej w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Program przewiduje również pewną elastyczność względem zobowiązań podejmowanych przez przedsiębiorców. Dopuszcza się możliwość obniżenia wartości kosztów inwestycji o maksimum 30% i liczby nowo utworzonych miejsc pracy o maksimum 30%. Jednakże w każdym przypadku wysokość deklarowanych kosztów inwestycji lub liczba nowych miejsc pracy nie może być niższa niż minimalne progi uprawniające do ubiegania się o wsparcie dla poszczególnych rodzajów inwestycji. Jednocześnie inwestor do zakończenia okresu realizacji inwestycji będzie mógł dokonywać zmian wybranych wskaźników jakościowych.

Mając na uwadze możliwość wystąpienia różnego rodzaju okoliczności, mających znamiona siły wyższej, których na etapie planowania inwestycji nie można przewidzieć, wprowadza się możliwość dokonania zmian w zakresie istotnych elementów umowy - w tym m.in. kwestie dotyczące zobowiązań inwestora.

Inwestor będzie zobowiązany do udowodnienia okoliczności wystąpienia siły wyższej poprzez przedstawienie dokumentacji potwierdzającej wystąpienie zdarzeń mających cechy siły wyższej oraz wskazania zakresu w jakim zdarzenie miało wpływ na przebieg realizacji inwestycji. Ostateczna decyzja w zakresie uznania wystąpienia siły wyższej będzie należała do Ministra, który wyraża zgodę na zmianę umowy zgodnie z nowymi, zmienionymi parametrami inwestycji.

Zasadnicza rola w zakresie proceduralnego prowadzenia spraw związanych z udzielaniem pomocy publicznej w ramach Programu przypada ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. Minister dokonuje weryfikacji wniosku pod kątem formalnym, podejmuje ostateczną decyzję o udzieleniu pomocy publicznej, zawiera umowę z investorem, a także odpowiada za jej kontrolę oraz wypłacenie dotacji.

Istotną rolę w procedurze udzielenia pomocy publicznej pełnić będzie PAIH. Agencja będzie weryfikować wnioski przedsiębiorców pod kątem spełnienia wymogów formalnych Programu. Agencja będzie dokonywać również analizy rzetelności i prawidłowości przedstawionych przez przedsiębiorcę danych.

Przygotowana przez PAIH opinia będzie zawierała ocenę projektu inwestycyjnego. Opinia będzie zawierać także propozycję wysokości wsparcia, obliczoną na podstawie Programu, wraz z jej uzasadnieniem.

W przypadku inwestycji sektorowej i technologicznej Agencja będzie przekazywać również opinię zewnętrznego eksperta, w przedmiocie wpisywania się projektu inwestycyjnego w katalog sektorów wspieranych w ramach kluczowych inwestycji sektorowych i technologicznych.

Proces weryfikacji i opiniowania projektu inwestycyjnego ubiegającego się o pomoc publiczną będzie również realizowany przez przedstawicieli właściwych ministrów wchodzących w skład tworzonego Zespołu do spraw Inwestycji. Zespół będzie pełnił rolę opiniodawczą, a efektem jego prac będą rekomendacje dla Ministra w zakresie udzielenia pomocy publicznej na konkretną inwestycję. Zakłada się, że Zespół zostanie utworzony na mocy zarządzenia Prezesa Rady Ministrów.

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywało się poprzez dokonywaną corocznie ocenę stopnia osiągnięcia wartości wskaźników monitorujących Program. Wyniki monitorowania realizacji Programu będą zawarte w rocznych sprawozdaniach Ministra, przedkładanych do wiadomości Radzie Ministrów do 30 września roku następującego po roku sprawozdawczym. Jednocześnie przewiduje się wykonanie ewaluacji Programu po zakończeniu jego realizacji.

Warunkiem otrzymania wsparcia z *Programu rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku* jest złożenie do ministra właściwego do spraw gospodarki wniosku o udzielenie pomocy publicznej. Minister dokona weryfikacji formalnej wniosku i zwróci się do PAIH o opinię do projektu inwestycyjnego.

Minister przeprowadza analizę wniosku, w wyniku której może go odrzucić lub skierować do rozpatrzenia przez międzyresortowy zespół do spraw inwestycji. Zespół utworzony na mocy zarządzenia Prezesa Rady Ministrów wydaje rekomendacje Ministrowi, który podejmuje ostateczną decyzję o przyznaniu wsparcia i zawarciu umowy z przedsiębiorcą. Proces przyznawania wsparcia, który kończy się rozpatrzeniem wniosku przez Zespół do spraw inwestycji, pozwala na wnikliwe zapoznanie się z wnioskowanym projektem i wspieranie tych projektów, które będą miały duży pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy kraju.

Zgodnie z uchwałą przez wnioski złożone i nierozpatrzone na podstawie poprzedniego programu rozumie się wnioski o pomoc publiczną, w przypadku których nie zawarto umowy lub nie udzielono odmowy udzielenia wsparcia.

Stosownie do art. 5 ustawy z 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160) oraz § 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt uchwały zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra do spraw gospodarki.

Projektowana uchwała nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt uchwały jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt uchwały nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów.